

Försörjningsbalans kommun **Vänersborg 2022**

RÄTT FRÅN SLÄTT

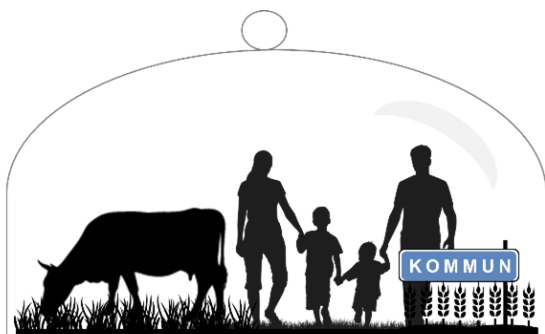
DEN NATIONELLA LIVSMEDELSSTRATEGIN
I DEN LOKALA VERKLIGHETEN

1. Beräkningsmodellen

Det här är en sammanfattning av kommunens försörjningsbalans 2022 så som den beräknats av Hushållningssällskapet. Till beräkningen har statistik från Jordbruksverket, SCB, Hushållningssällskapet, Sametinget, Livsmedelsverket och Naturvårdsverket inhämtats. I beräkningen av försörjningsbalansen ingår kommunens produktion av livsmedel inklusive foder samt kommunens befolknings energibehov.

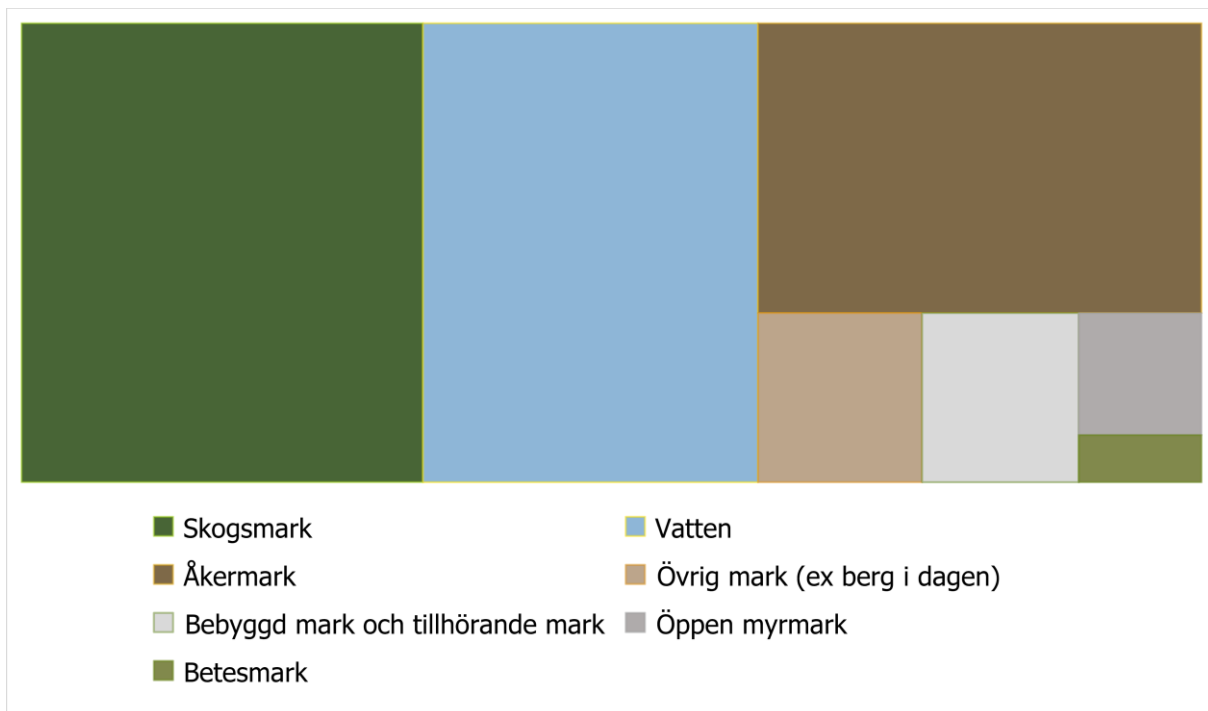
$$\frac{\text{Produktion (odling på mark – foderåtgång + animalieproduktion)}}{\text{Konsumtion (energibehov)}} = \text{Försörjningsbalans}$$

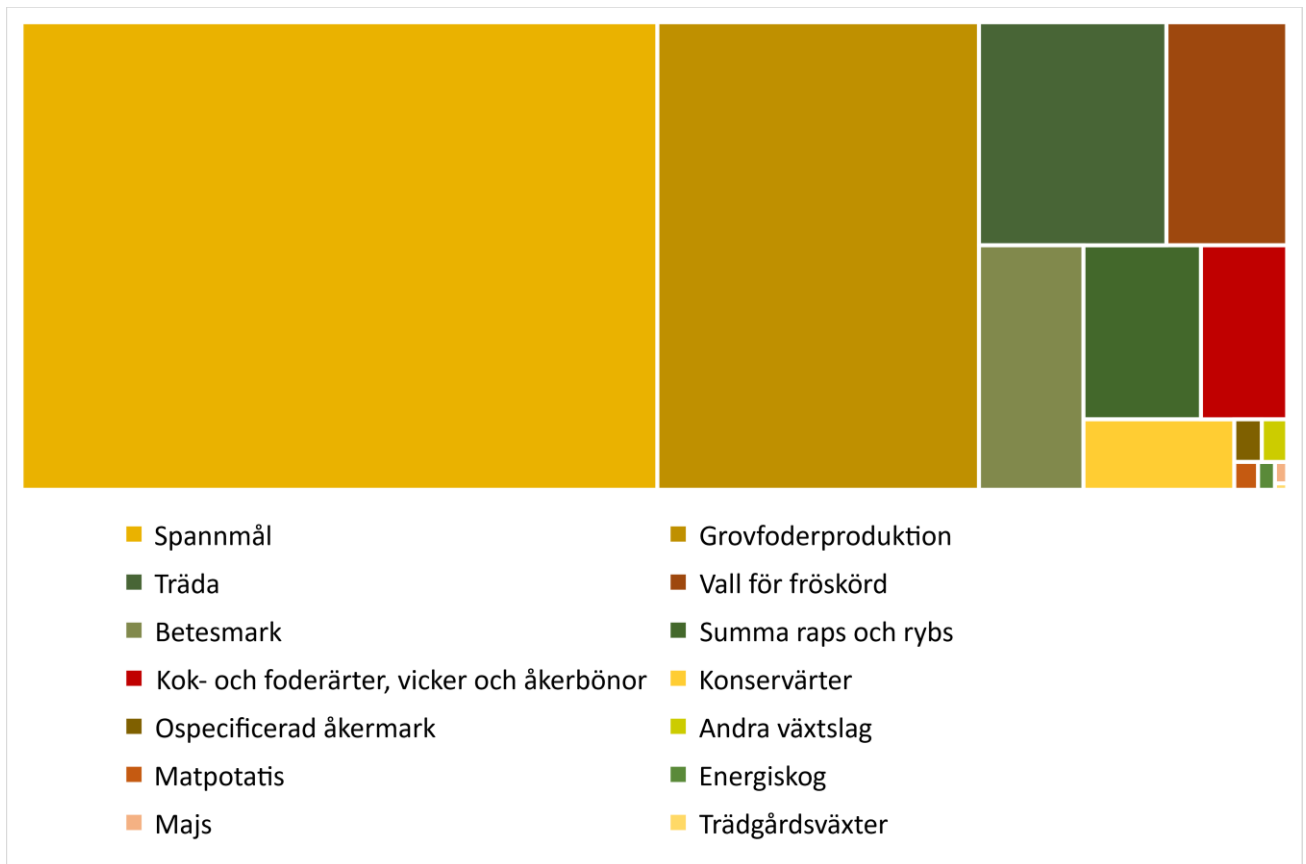
Förutsättningen för beräkningen är att kommunen isoleras och det görs en nulägesbild. Den utgår också från att insatsvaror i form av bränsle, vatten, el, reservdelar, maskiner, utsäde, handelsgödsel, ingredienser med mera finns liksom andra övriga resurser som arbetskraft, kunskap, infrastruktur, handel och utbyte, lager, ekonomi, IT-system och så vidare.

2. Produktion

Kommunen har totalt 90 388 ha areal som består av:

Jordbruksmarken används till:

Jordbruksmarkens användning i hektar:

Spannmål	11 256
Grovfoderproduktion	5 692
Träda	1 583
Vall för fröskörd	1 019
Betesmark	967
Raps och rybs	774
Kok- och foderärter, vicker och åkerbönor	569
Konservärter	402
Ospecificerad åkermark	44
Andra växtslag	41
Matpotatis	25
Energiskog	18
Majs	10
Trädgårdsväxter	3
TOTALT	22 403

Jordbruksmark kan delas in i åkermark och betesmark. Den mark som används till bete eller vall lämpar sig inte för odling av livsmedel. Djuren omvandlar bete och vall till livsmedel i form av kött, ägg och mjölk.

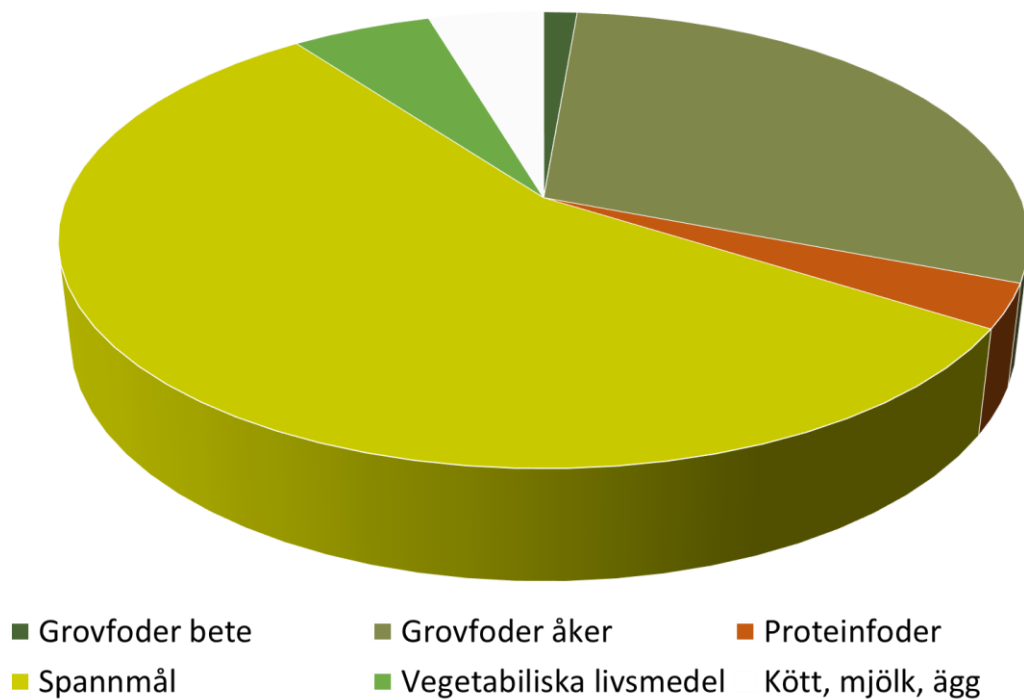
Energien kommer ifrån:

	Grovfoder bete	Grovfoder åker	Proteinfoder	Spannmål	Vegetabiliska livsmedel	Kött, mjölk, ägg
Produktion totalt	13 765	305 989	32 212	577 745	57 560	47 469
Foderåtgång	60 916	178 871	115 068	110 767	-	-
Netto produktion	-47 151	127 119	-82 856	466 979	57 560	47 469
Kvar till livsmedel*				*	57 560	47 469
Totalt Gigajoule						412 326
Efter 25 % matsvinn						309 245

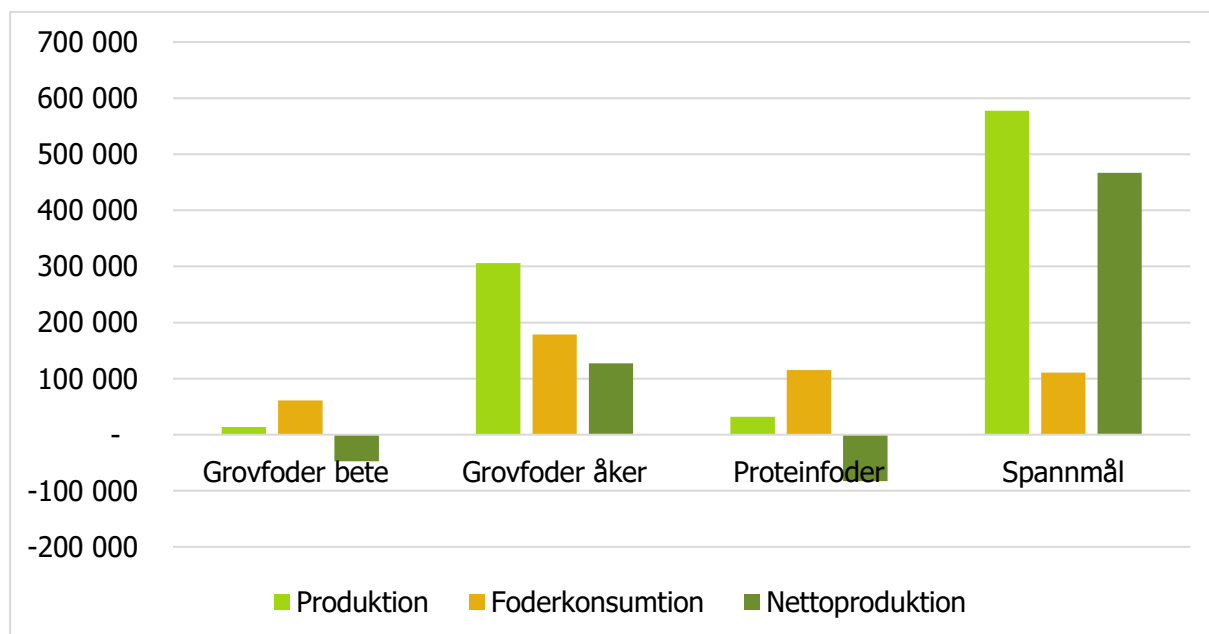
* Netto av proteinfoder och spannmål justerat till humanvärde

En vuxen person äter ca 3,5 Gigajoule per år.

Energien kommer ifrån:

Foderbalansen 464 090 Gigajoule

Foderåtgång och produktion av animalier (Gigajoule)

Djurslag	Antal	Foderåtgång	Kött, ägg, mjölk
Kor	6 666	278 570	34 520
Grisar	6 968	105 058	9 916
Fågel	27 014	12 315	2 835
Får och lamm	1 120	5 709	198
Häst*	1 590	55 637	-
Hund	4 096	6 144	-
Katt**	5 472	2 189	-
Ren***	-	-	-
TOTALT Gigajoule		465 622	47 469

Exkl vilt och fisk.

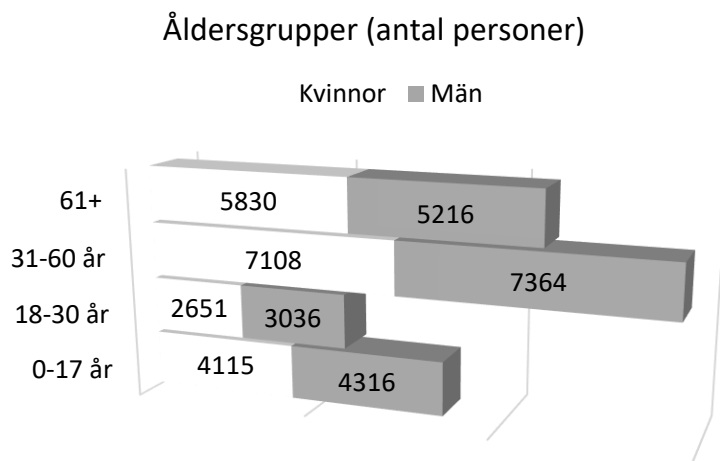
* Schablon (kvalitativt fördelad)

** Schablon (per invånare)

*** Sekretessuppgift

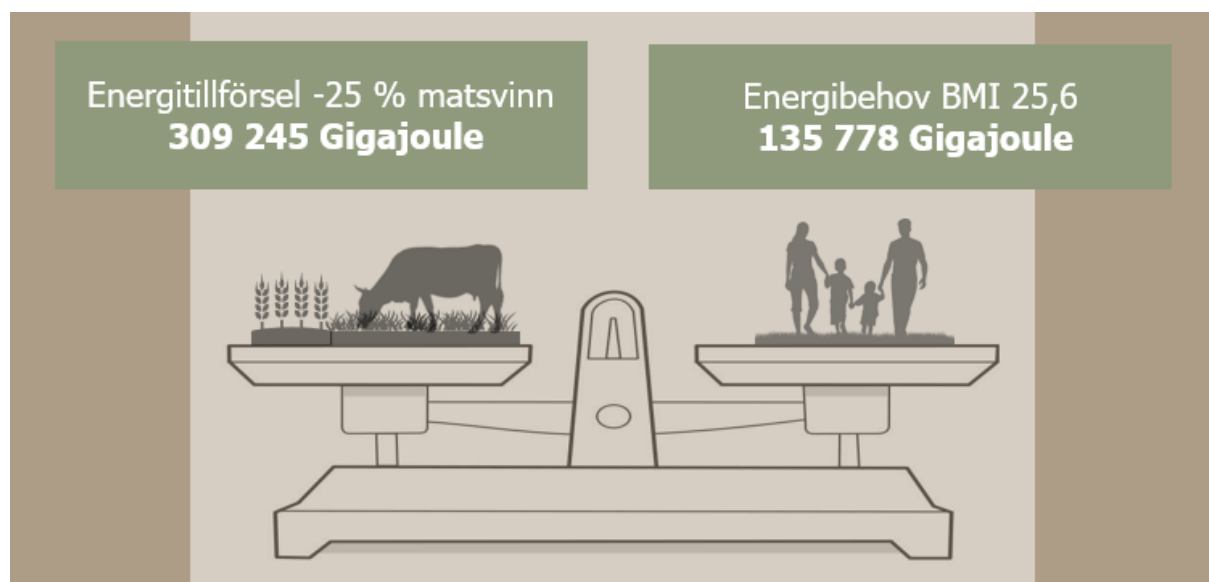
3. Konsumtion

Kommunen har 39 636 invånare (maj 2022) och åldersfördelningen ser ut så här:

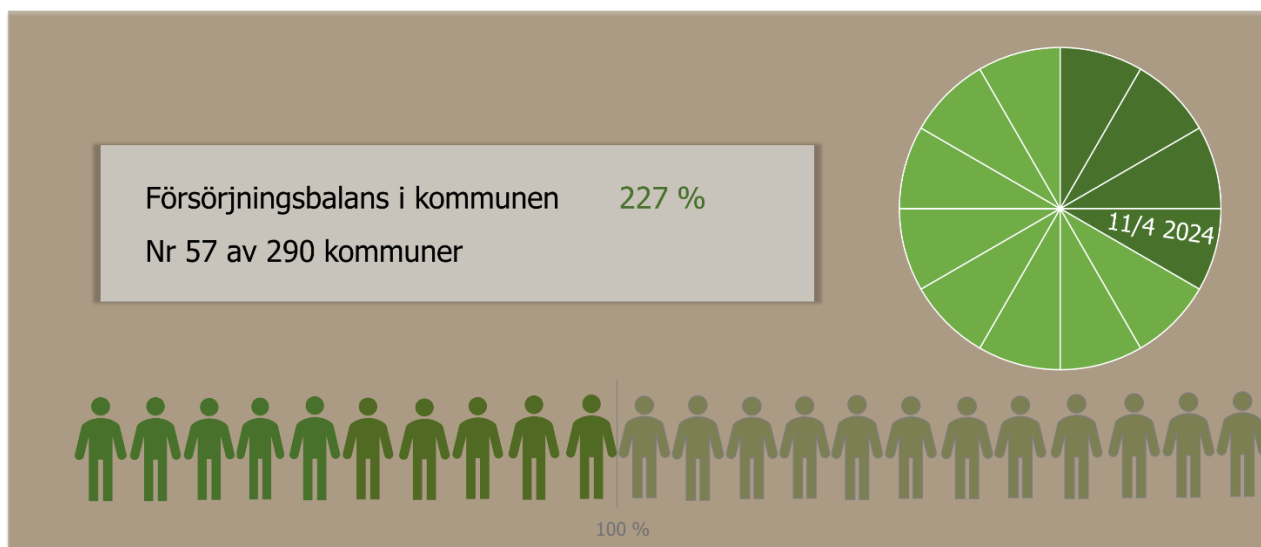

För kommunens befolkning är den årliga konsumtionen av energi 128 332 Gigajoule enligt rekommenderat intag och 135 778 Gigajoule enligt normal konsumtion.

4. Försörjningsbalans i kommunen

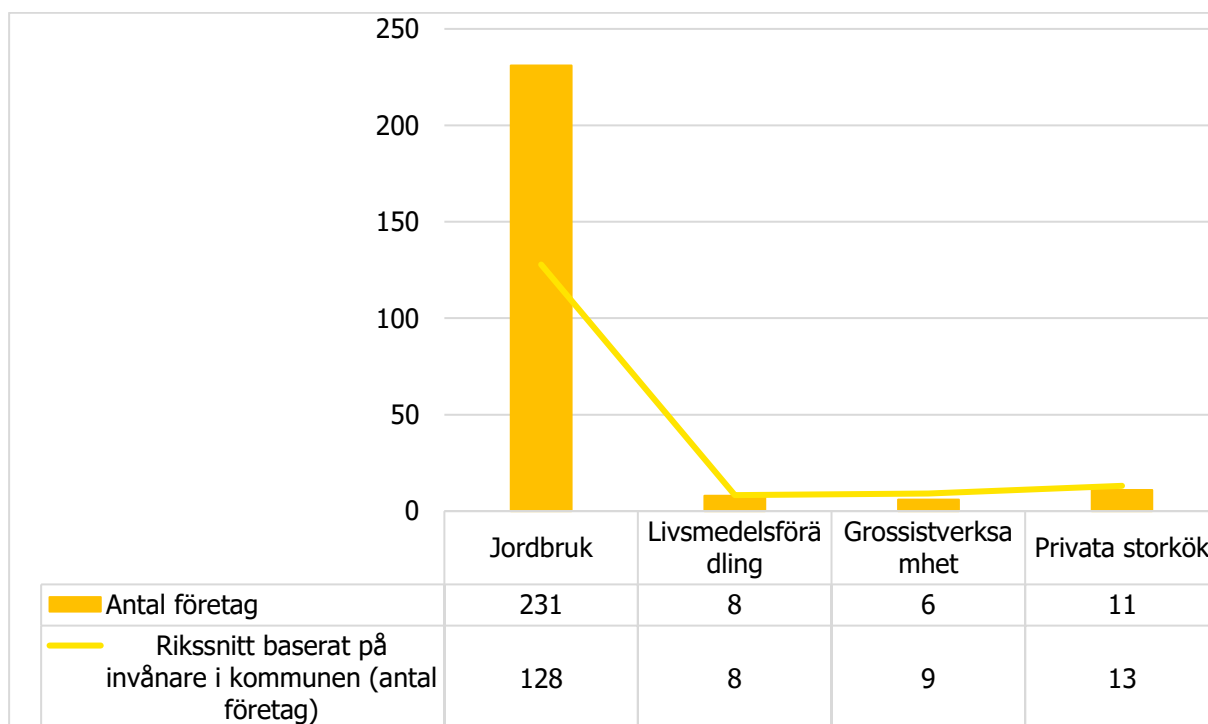
I försörjningsbalansen har vi räknat bort 25 % matsvinn från energitillförseln och utgått från normal konsumtion idag, dvs energibehovet vid BMI 25,6 som räknas som övervikt (normalvikt BMI 18,5-25). Drygt 30 % av Sveriges befolkning beräknas ha övervikt eller fetma enligt Folkhälsomyndigheten. Rekommenderat dagligt intag är lägre än normal konsumtion och vid kris ökar behovet av energi. I energitillförseln har inte hänsyn tagits till etanolvete som kan vara en betydande del av spannmålsproduktionen i vissa kommuner.

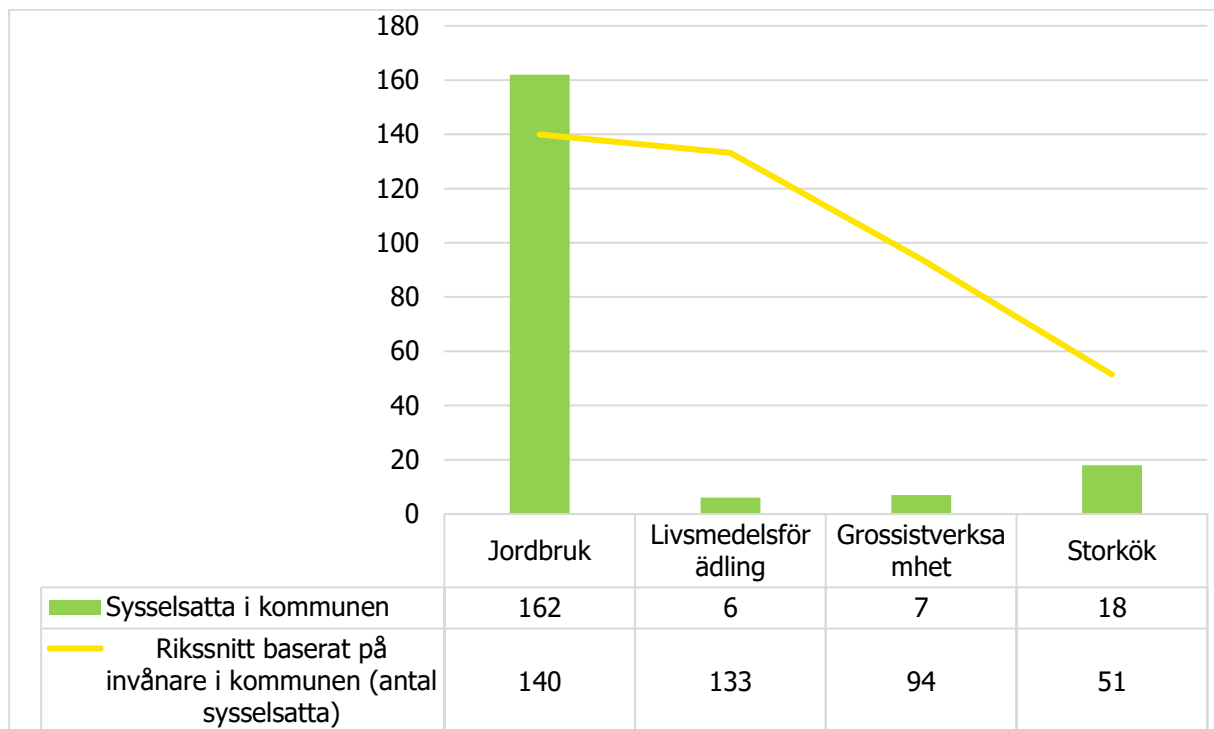
I kommunen är försörjningsbalansen 227 % och livsmedelsförsörjningen till kommunens invånare under beräknas räcka till 11 april 2024.

5. Näringsliv

Antal företag i livsmedelskedjan

Antal sysselsatta i livsmedelskedjan

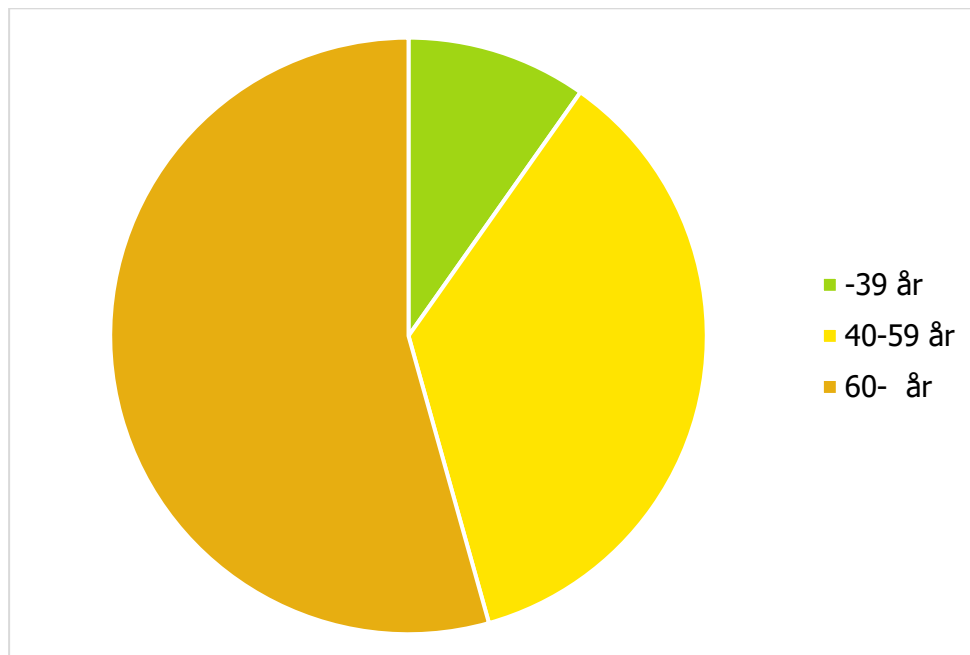

256 företag

1 409 miljoner omsättning

524 anställda

Åldersstruktur lantbruksföretag

Försörjningsbalansen hos angränsande kommuner

Utvecklingsområden försörjningsbalansen

Förslag och sammanfattning från Hushållningssällskapet:

För att fortsatt vara en stark jordbrukskommun med sysselsättning som bidrar till både den egna och landets livsmedelsförsörjning är det av vikt att kommunerna i samverkan med näringslivet arbetar för att bibehålla en stark livsmedelsproduktion. Kommunerna och näringslivets arbete samverkan lokalt, regionalt och på nationell arena är av stor vikt för en robust livsmedelsförsörjning. Att påverka politiska beslut även i högre instanser är av stor vikt. Konsumenternas engagemang och inköpsvanor är viktiga i förlängningen.

- Värna jordbruksmarken, insatsvarorna och näringslivet i livsmedelskedjan.
- Ökad produktion av protein- och grovfoder.
- Analysera sårbarheten av insatsvaror, energi och reservdelar i kortare och längre perspektiv.
- Undersök möjlighet för ökad diversifiering t ex ökad grönsaksodlingen, baljväxter för humankonsumtion, fiskodling på land.
- Undersöka möjligheter för ökad lönsam förädling, även den småskaliga som kan komplettera de större företagen.
- Initiera och undersök möjligheter och intresse för mer lokal och skalad potatis? Kan flera kommuner gå samma och bli en tillräckligt stor kund för etablering?
- Ta vara på restflöden från livsmedelskedjan som livsmedel, foder och energi.
- Fortsatt utveckla de offentliga måltiderna och livsmedelsinköpen för att främja hållbara, närproducerade måltider samt minska matsvinn samt låta de offentliga måltiderna vara föregångare för privata aktörer och kommunernas befolkning.
- Öka intresset för och kunskapen om livsmedelsproduktion hos barn och unga för fortsatt ha personal inom livsmedelskedjan.
- Smakträna barn i förskola och skola så de lär sig uppskatta hälsosam, närproducerad och hållbart producerad mat.

Presentationen hölls av:

Cecilia Sassa Corin, matkonsult
Hushållningssällskapet Västra
cecilia.corin@hushallningssallskapet.se
0521-72 55 61

Hanna Johansson, växtodlingsrådgivare
Hushållningssällskapet Västra
hanna.johansson@hushallningssallskapet.se
0521-72 55 28